

Το νέο περιβάλλον ασφαλείας στην Ασία και η Ελλάδα

Ο πόλεμος στην Ουκρανία οδηγεί διάφορες χώρες του κόσμου σε αναθεώρηση της αμυντικής τους πολιτικής. Μία από αυτές είναι η Ιαπωνία, η οποία αντιλαμβάνεται ότι το πλαίσιο που ίσχυε ως τις 24 Φεβρουαρίου 2022 κατέρρευσε με την έναρξη της ρωσικής εισβολής. Ούτε ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών ούτε το οπλικό σύστημα της Ουκρανίας έδρασαν αποτρεπτικά, ώστε να αποφευχθεί το μοιραίο σενάριο. Στο πλαίσιο αυτό, η ιαπωνική κυβέρνηση ανακοίνωσε πριν από λίγες μέρες το καινούργιο εξοπλιστικό της πρόγραμμα.

Η προσοχή, ωστόσο, δεν στρέφεται μόνο στην αύξηση των δαπανών για την άμυνα. Στρέφεται, επίσης, στη διαφορετική προσέγγιση που το Τόκιο υιοθετεί, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται καλύτερα στις προκλήσεις της νέας εποχής. Πρόκειται για την ειδική αναφορά που γίνεται στα επίσημα έγγραφα του υπουργείου άμυνας της χώρας για δυνατότητα ανταποδοτικού πλήγματος. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι αν η Ιαπωνία δεχθεί πυραυλική επίθεση από κάποιον αντίπαλό της, θα μπορεί να προχωρήσει σε αντεπίθεση υπό τον μανδύα της αυτοάμυνας, αν και τα όρια είναι προφανώς χαλαρά.

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ Ν. ΤΖΟΓΟΠΟΥΛΟΥ

Η Ιαπωνία προχώρησε σε αναθεώρηση της αμυντικής της πολιτικής για τρεις κυρίως λόγους. Ο πρώτος αφορά τη ραγδαία επιδείνωση των σχέσεών της με τη Ρωσία μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, καθώς έχουν πλέον παγώσει οι διμερείς διαπραγματεύσεις για μια συνθήκη ειρήνης. Ο δεύτερος σχετίζεται με το πυρηνικό πρόγραμμα της Βόρειας Κορέας, και το ενδεχόμενο να πληγεί η Ιαπωνία από την αστάθεια στην Κορεατική Χερσόνησο. Και ο τρίτος συνδέεται με τον ρόλο της Κίνας στην Ανατολική και τη Νότια Σινική Θάλασσα. Στο πλαίσιο αυτό, η ιαπωνική κυβέρνηση παρακολουθεί στενά τις σινορωσικές συνέργειες αλλά και την κατάσταση στο Στενό της Ταϊβάν.

Οι αμυντικές σχέσεις Ιαπωνίας - Ηνωμένων Πολιτειών θα ισχυροποιηθούν ακόμα περισσότερο μετά τις πρόσφατες εξελίξεις, τις οποίες επιδοκίμασε η Ουάσιγκτον. Εκτός από τις παραγγελίες αμερικανικών οπλικών συστημάτων από το Τόκιο που αναμένεται να αυξηθούν, η Αμερική εξακολουθεί να επιτυγχάνει στην προσπάθειά της να βρει συμμάχους στην περιοχή με στόχο τον περιορισμό της ισχύος της Κίνας. Άλλες χώρες της περιοχής όπως η Ινδία, επίσης, συνεργάζονται με την Ιαπωνία, αν και οι στρατηγικοί υπολογισμοί τους δεν είναι πάντα οι ίδιοι. Το Τόκιο και το Δελχί, για παράδειγμα, έχουν ήδη θέσει σε εφαρμογή έναν μηχανισμό συντονισμού των υπουργείων Άμυνας και Εξωτερικών τους αντίστοιχα.

Η Ελλάδα δεν εμπλέκεται άμεσα στις διεργασίες που λαμβάνουν χώρα στην Ασία. Βέβαια, ως κράτος - μέλος του ΝΑΤΟ, που πλέον βλέπει προς την Ασία, καλείται να παρακολουθεί τις εξελίξεις, την ίδια στιγμή που ολοένα και περισσότερες χώρες της Συμμαχίας ανακοινώνουν τη στρατηγική τους για τον Ινδικό και Ειρηνικό Ωκεανό. Τελευταίο παράδειγμα αποτελεί ο Καναδάς. Τέλος, τα επίσημα έγγραφα του ιαπωνικού υπουργείου Άμυνας χρήζουν προσεκτικής μελέτης σε ό,τι αφορά όχι μόνο τον αντίκτυπο στις ασιατικές υποθέσεις αλλά και τη χρησιμοποίηση συγκεκριμένης ορολογίας. Η ορολογία αυτή ίσως είναι χρήσιμη στην προσπάθεια της Ελλάδας να αντιμετωπίσει πιο αποτελεσματικά την τουρκική απειλή.

Ο Γιώργος Ν. Τζογόπουλος είναι λέκτορας Διεθνών Σχέσεων στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο της Νίκαιας (CIFE), Senior Fellow στο Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) και το Κέντρο Στρατηγικών Σπουδών Μπέγκιν-Σαντίτ